

درس‌خنرانی علمی رئیس واحد بافت عنوان شد:

## الگو برداری از سیره مقاومت اقتصادی پیامبر (ص) راه حل مشکلات جامعه است

سخنرانی علمی دکتر ابراهیم خراسانی پاریزی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد بافت با عنوان اقتصاد مقاومتی در سیره پیامبر اعظم (س) برگزار شد.

به گزارش خبرنگار ایسکانیوز، دکتر ابراهیم خراسانی پاریزی در این سخنرانی گفت: درباره پیامبر اعظم (ص) نقل شده که ایشان خفیف‌المؤنه و کثیرالمعونه بودند یعنی پر کار و کم خرج بودند، بنابراین همانطور که خداوند بزرگ در قرآن مجید، رسول خدا (ص) را بهترین اسوه معرفی می‌کند ایشان بهترین نمونه اقتصاد مقاومتی نیز است.

این پژوهشگر ادامه داد: رسول گرامی (ص) برای رفاه اقتصادی مردم، اقداماتی انجام داد ایشان برنامه توسعه اقتصادی مدونی برای شکوفایی اقتصاد مسلمانان پی ریزی کرد. پیامبر اکرم (ص) با اجرای عدالت و مساوات زمینه توازن اقتصادی جامعه را فراهم کرد و تلاش وسیعی را برای نابودی فقر و برقراری رفاه عمومی آغاز کرد.

وی گفت: ایشان برای جلوگیری از گرانی، حل مشکل بیکاری، تشویق به کار و تولید، ترغیب به ارزان‌فروشی و تعیین محل مناسبی برای بازار، توجه به اشتغال زنان، اصلاح الگوی مصرف و توصیه به قناعت و قرض الحسنه و دیگر شاخص‌های اقتصاد مقاومتی، دستورها و راهکارهایی ارائه داده‌اند که در این کتاب به آن پرداخته می‌شود.

این سخنران با تأکید بر اینکه در نگاهی کلی می‌توان هر اقدام پیامبر در ترویج اخلاق اسلامی و تنظیم روابط حقوقی میان مسلمانان را در راستای تقویت بنیه اقتصادی تفسیر کرد، ادامه داد: ابعاد اقتصادی را به راحتی و به دقت نمی‌توان از دیگر حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی و سیاسی تفکیک کرد. باین حال برخی از اقدامات ایشان که بیشتر جنبه اقتصادی دارد و برای ما ملموس‌تر و فهم‌پذیرتر است در راستای مقاوم‌سازی اقتصاد جامعه ذکر می‌گردد.

خراسانی پاریزی تصریح کرد: البته برشمردن این موارد به معنای انحصار اقدامات در این موارد نیست و چه بسا با مذاقه بیشتر بتوان مصادیق دیگری از مستحکم‌سازی اقتصاد را در سیره ایشان یافت.

این پژوهشگر خاطرنشان کرد: محورهای فراوانی از اقتصاددروسیره رسول الله (ص) شایسته تحقیق است از جمله تبیین اهداف نظام اقتصادی، تعیین مبانی و چارچوب‌های نظام اقتصادی، تشریح قوانین و حقوق اقتصادی، سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و اصول حاکم بر آنها.

وی مقاومت و تدبیر درمقابل محاصره اقتصادی را یکی از اقدامات اقتصاد مقاومتی پیامبر (ص) ذکر کرد و گفت: همانطور که مشهور است همه فشارهای دشمن برای تسلیم شدن پیامبر اسلام (ص) و پیروان ایشان به نتیجه نرسید از جمله سه سال در شعب ابطالب سختی‌ها، فشار و گرسنگی را تحمل کردند و در نهایت موفق و پیروز شدند.

این سخنران توسعه کشاورزی و دامداری را اقدامی دیگر از پیامبر دانست و گفت: در صدر اسلام زمین‌ها به‌ندرت تحت مالکیت خصوصی بود و اکثر زمین‌هایی که در اختیار مسلمانان قرار داشت یا جز انفال بود یا جز اموال عمومی. یکی از روش‌های بهره‌برداری از زمین‌های انفال، یعنی زمین‌های موات و معادن، احیا است. پیامبر اکرم برای تشویق مسلمانان به آباد کردن زمین و تولید ثروت، اجازه داد هر کس که زمینی را آباد کند مالک آن شود. البته این مالکیت تا زمانی بود که آن فرد به آباد کردن آن زمین بپردازد و اگر او آن زمین را رها می‌کرد و تا سه سال هیچ‌گونه بهره‌برداری از آن نمی‌کرد مالکیت او خودبه‌خود لغو می‌شد.

رئیس واحد بافت ابراز کرد: سیره و سنت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بر این بود که اگر جامعه‌ای بخواهد مستقل و قدرتمند به حیات اجتماعی و سیاسی خود ادامه بدهد، ناچار به اشتغال زایی و مبارزه با بیکاری و تن‌پروری است و به همین جهت برای رسیدن به این هدف مهم بر اشتغال زایی و فعالیت افراد در جامعه تاکید می‌کرد و خود نیز برای ایجاد کار برای جوانان تلاش می‌کرد.

خراسانی پاریزی برقراری عقد اخوت بین مهاجران و انصار، بستن قرارداد مساقات و مزارعه میان آنان، ترویج و گسترش تجارت و بازرگانی، رعایت ارزشها در مصرف و اصلاح الگوی مصرف و مصرف کالاهای داخلی را از دیگر اقدامات اقتصاد مقاومتی پیامبر(ص) دانست.

وی در خصوص استفاده از همه ظرفیت‌ها در تحقق اقتصاد مقاومتی گفت: سیره رسول خدا صلی الله علیه و آله بر این بود که از تمام ظرفیت‌های که جامعه به خوبی استفاده کند تا یک کار به سرانجام برسد، از ثروت حضرت خدیجه سلام الله علیها گرفته تا درایت امیر المؤمنین علیه السلام و همچنین مشورت با افراد متعهد و متخصص از جمله اقدامات پیامبر اعظم در این راستا بوده است.

این پژوهشگر تصریح کرد: خلاصه کلام آنکه جامعه‌ای می‌تواند به عزت و سربلندی برسد که اولاً استعدادهای درونی خود را کاملاً بشناسد و ثانياً با اعتماد به نفس و توکل به خدای متعال از تمام ظرفیت‌های خود در راستای عملی شدن اقتصاد مقاومتی بهره‌بردارد.

وی ادامه داد: طی ده سال در مکه، پیامبر اعظم پایه‌های اعتقادی، حقوقی و اخلاقی جامعه‌ای متعالی را بنیان نهاد به‌گونه‌ای که پس از هجرت به مدینه، توانست از مردمی با فرهنگ منحط جاهلیت قبل از اسلام، جامعه‌ای پویا و متعالی ایجاد کند. تعالیم و تربیت‌های پیامبر در مکه، منجر به شکل‌دهی رفتار مسلمانان از جمله رفتارهای اقتصادی آنان در مدینه شد؛ جایی که حکومت اسلامی تأسیس و گسترش یافت. پیامبر(ص) در هر حال به برنامه داشتن و برنامه ریزی عمل می‌نمود.

خراسانی پاریزی تصریح کرد: سامان دادن به مناسبات اقتصادی و تدارک منابع درآمد برای دولت، نیازمند شناسایی و تقویت توانایی استخراجی دولت از منابع اقتصادی و توانایی توزیعی منابع و امکانات در میان مردم است. بدون سیاست‌گذاری‌های روشن امکان برقراری نظام عادلانه اقتصادی ممکن نیست. همین امر می‌تواند تعادل نظام سیاسی و اجتماعی را بر هم زند؛ همان‌گونه که سخنان پیامبر اسلام مؤید آن است، آن‌جا که می‌فرماید: کاد الفقر ان یكون کفراً یا من لا معاش له لا معادله.

این پژوهشگر اتخاذ سیستم‌های مالیاتی برای تنظیم مناسبات مالی جدید را از ضرورت‌هایی دانست که پیامبر اسلام با تکیه بر اوامر الهی به آن مبادرت ورزید و گفت: گرفتن زکات و خمس که مهم‌ترین منبع درآمد دولت در زمان پیامبر(ص) به شمار می‌آمد، مبنای شکل‌گیری بیت‌المال و خزانه مالی دولت گردید. نحوه دریافت و مصرف این منابع مالی که به طور دقیق و قاعده‌مند در دستورهای وحی به پیامبر صلی الله علیه و آله ابلاغ شد، به خوبی آشکار می‌ساخت که پیامبر قصد بر هم زدن ساختار و ترکیب اقتصادی جامعه مدینه را دارد.

وی در پایان سخنان خود الگو برداری از سیره پیامبر اکرم(ص) را تنها راه مرتفع کردن مشکلات اقتصادی و معیشتی جامعه دانست.

